

Klinik Psikoloji Diploma Tescil Başvurusu Hakkında Bilgilendirme, Genel Başvuru Yönergesi ve Sık Sorulan Sorular (4 Mart 2026 tarihli YÖK kararı doğrultusunda)

Klinik Psikoloji Diploma Tescili Hakkında Güncel Bilgilendirme

Yükseköğretim Kurulu'nun 4 Mart 2026 tarihinde duyurulan değerlendirme yaklaşımı doğrultusunda, klinik psikoloji alanındaki diploma tescil başvurularında önemli bir uygulama değişikliği ortaya çıkmıştır. Bu değişiklik, özellikle psikoloji ve uygulamalı psikoloji alanında lisansüstü eğitim almış mezunlar bakımından, başvuruların hangi esaslara göre inceleneceği konusunda yeni bir çerçeve sunmaktadır.

Yeni yaklaşımın temel sonucu, tüm başvuruların aynı şekilde ele alınmaması; bazı mezuniyet grupları bakımından doğrudan bir değerlendirme yapılırken, bazı başvurular bakımından ise bireysel inceleme mekanizmasının işletilmesidir.

Türk Psikologlar Derneği'ne bu konuda çok sayıda soru yöneltildiğinden, Türk Psikologlar Derneği Hukuk Müşavirliğince aşağıdaki metin başvuru sürecine ilişkin genel bir bilgilendirme sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Bu metin, herkes için tek tip bir sonuç doğurmaz; her başvurunun kendi diploma bilgisi, mezuniyet tarihi, lisansüstü program yapısı ve idari işlem geçmişi çerçevesinde ayrıca değerlendirilmesi gerekir.

Bu nedenle aşağıdaki açıklamalar, bir "genel yol haritası" niteliğindedir. Somut olayın özelliklerine göre ek belge, ek açıklama veya farklı hukuki değerlendirmeler gerekebilir.

Yeni değerlendirme yaklaşımı kimleri ilgilendiriyor?

Başvurular bakımından genel olarak iki ana grup:

Mevcut uygulama çerçevesinde başvurular genel olarak iki ana ekseninde değerlendirilmektedir.

Doğrudan Tescilin Kapsamı:

İlk grupta, belirli tarih ve diploma içeriği itibarıyla daha açık bir statüde bulunan mezunlar yer almaktadır. YÖK nezdinde de aynı şekilde kayıtlı olmak suretiyle Diplomasında "Klinik Psikoloji" "Uygulamalı Psikoloji (Klinik)" ibaresi yer alan ve ilgili döneme ilişkin değerlendirme ölçütlerini karşılayan mezunlar bakımından daha doğrudan tescil yaklaşımı söz konusu olabilmektedir. Bu grupta yer alanların başvurularını tescil talebi ile Sağlık Bakanlığı'na yapmaları önerilmektedir.

Bireysel Değerlendirmenin Kapsamı:

İkinci grupta ise diplomasında yalnızca "Psikoloji" veya "Uygulamalı Psikoloji" ibaresi bulunan mezunlar yer almaktadır. Bu grup bakımından doğrudan tescil yerine bireysel değerlendirme mekanizması önem kazanmıştır. Bu değerlendirmede yalnızca diploma başlığı değil, lisansüstü programın mahiyeti ve eğitimin klinik psikoloji alanına hangi ölçüde karşılık geldiği de dikkate alınmaktadır. Bu grupta yer alanların başvurularını eşdeğerlik talebi ile YÖK'e yapmaları önerilmektedir.

Bu nedenle başvuru sürecinin ilk adımı, kişinin kendi durumunun hangi değerlendirme kategorisi içinde yer aldığını anlamasıdır. Bu ayırım yapılmadan hazırlanacak eksik veya yanlış nitelendirilmiş başvurular, gereksiz gecikmelere ya da hak kaybına yol açabilir.

Başvuru yapmadan önce hangi belgeler gözden geçirilmelidir?

Başvuru sürecine geçmeden önce, adayın elindeki belgeleri sistemli biçimde gözden geçirmesi önemlidir. Özellikle şu belgeler temel önemdedir:

- lisans diploması,

- yüksek lisans ve/veya doktora diploması,
- transkript,
- diploma eki varsa diploma eki,
- ders içerikleri veya ders tanımları,
- klinik uygulama, staj, süpervizyon veya saha çalışmasına ilişkin üniversite kayıtları,
- mezuniyet belgesi veya programın alt alanını gösteren resmi üniversite yazıları,
- daha önce yapılmış başvuru varsa önceki başvuru evrakı ve idare cevabı.

Burada dikkat edilmesi gereken husus, belgelerin yalnızca toplanması değil; birbiriyle tutarlı bir çerçeve içinde değerlendirilmesidir. Örneğin diplomanın başlığı tek başına belirleyici görünse de, bazı durumlarda transkriptteki ders yapısı veya üniversiteden alınacak açıklayıcı yazılar dosyanın değerlendirilmesinde anlamlı olabilir.

Türk Psikologlar Derneği bakımından uygun yaklaşım, üyelerin veya başvuru sahiplerinin öncelikle belgelerini eksiksiz biçimde hazırlamaları; sonrasında ise kendi durumlarının doğrudan tescil mi yoksa bireysel değerlendirme mi gerektirdiği konusunda dikkatli hareket etmeleridir.

Başvuru sürecine ilişkin genel yol haritası

Başvuru süreci somut dosyaya göre değişebilmekle birlikte, genel olarak aşağıdaki aşamalar izlenir:

İlk olarak kişinin elindeki diploma ve lisansüstü eğitim belgeleri incelenir. Bu incelemede diploma metnindeki ibareler, mezuniyet tarihi ve varsa alt alan bilgileri değerlendirilir. Sonrasında başvurunun dayandırılacağı akademik çerçeve belirlenir. Özellikle bireysel değerlendirme gereken dosyalarda, eğitim programının klinik psikoloji boyutunu gösteren belgelerin ayrıca toparlanması önemlidir.

Devamında, ilgili idari makama hitaben başvuru yapılır. Başvuruda talebin açık, sınırlı ve hukuki dayanağı gösterilmiş biçimde kurulması gerekir. Ancak bu aşamada sunulacak açıklamanın içeriği, kişinin eğitim geçmişine göre değişebileceği için herkes için tek tip bir metin kullanılması her zaman uygun olmayabilir.

Başvuru sonrasında idarenin değerlendirme süreci beklenir. İdare ek belge isteyebilir, başvuruyu incelemeye alabilir veya olumsuz işlem tesis edebilir. Bu aşamada yapılacak işlemlerin niteliği, verilen yanıtın kapsamına göre değişir. Olumsuz yanıt alınması veya 30 günlük süre içinde işlem tesis edilmemesi hâlinde bir hakkı kaybı yaşanmaması için yargısal başvuru yolları ayrıca değerlendirilmelidir.

Bu çerçevede Türk Psikologlar Derneği üyeleri ve başvuru sahipleri açısından en önemli husus, sürecin basit bir “evrak teslimi” olarak görülmemesi; başvurunun hukuki ve akademik yönleri olan teknik bir süreç olduğunun bilinmesidir.

Bireysel değerlendirme gerektiren başvurularda neden dikkatli olunmalıdır?

Yeni YÖK yaklaşımının en önemli sonucu, bazı başvuruların artık kategorik biçimde değil, dosya bazında değerlendirilmesidir. İlk bakışta bu durum başvuru sahipleri açısından olumlu görünse de, uygulamada dosyanın nasıl kurgulandığı büyük önem taşımaktadır.

Çünkü bireysel değerlendirme, yalnızca “başvuru yapılabilir” anlamına gelir; bu durum tek başına başvurunun kabul edileceği anlamına gelmez. İdarenin dikkat edeceği hususlar arasında programın adı, derslerin niteliği, uygulama bileşeni, klinik eğitim yoğunluğu ve akademik bütünlük yer alabilir. Dolayısıyla belgelerin sıralanışı, kullanılan ifade biçimi ve başvuruda öne çıkarılan unsurlar, dosyanın algılanışını etkileyebilir.

Bu nedenle başvuru sahiplerinin yalnızca diploma örneği sunmakla yetinmemesi, ancak aynı zamanda gereğinden fazla ve dağınık belgeyle dosyayı karmaşıktırmaması gerekir. Dengeli, açık ve hukuki temeli olan bir başvuru dili benimsenmelidir.

Türk Psikologlar Derneği bakımından kamusal bilgilendirme yapılırken, sürecin bu teknik niteliğinin özellikle vurgulanması yararlı olacaktır. Başvuru sahiplerinin, kendi durumlarının ayrıntılı incelenmesini gerektiren hâllerde profesyonel hukuki ve akademik destek almayı değerlendirmeleri uygun olabilir.

Doğrudan tescil kapsamında olabileceğini düşünenler neye dikkat etmelidir?

Diplomasında “Uygulamalı Psikoloji” üst alanı ile birlikte “Klinik Psikoloji” alt alanı açıkça yer alan ve ilgili tarihsel çerçeve içinde bulunan mezunlar bakımından daha doğrudan bir değerlendirme gündeme gelebilir. Ancak burada da başvuru sahibinin, bu statüsünü belge üzerinden net biçimde ortaya koyması gerekir.

Özellikle diploma örneğinin okunaklı olması, mezuniyet tarihinin açıkça görülmesi ve alt alan bilgisinin tereddüde yer bırakmayacak şekilde anlaşılması önemlidir. İdarenin bazı durumlarda ek teyit veya açıklayıcı belge talep etmesi ihtimali de göz ardı edilmemelidir. Bu nedenle başvuru dosyasında, üniversiteden alınabilecek açıklayıcı resmi yazılar veya programın alt alan yapısını destekleyen belgeler yararlı olabilir.

Burada esas dikkat edilmesi gereken nokta, “doğrudan tescil kapsamında olduğunu düşünmek” ile “idare nezdinde tartışmasız bir dosya sunmak” arasındaki farktır. Teknik olarak güçlü bir dosya hazırlanması, sürecin uzamasını önleyebilir.

Başvuru reddedilirse veya sonuç alınmazsa

Başvurunun reddedilmesi ya da idarenin uzun süre işlem tesis etmemesi hâlinde, uyuşmazlık idari yargı boyutuna taşınabilir. Bu durumda İdari yargılama usulü kanununda yer alan 30 günlük zımnî ret süresi ve 60 günlük dava açma süresi ile, kesin olmayan cevap verilmesi halinde başvuru tarihinden itibaren 4 aylık bekleme süresi ve 60 günlük dava açma süreleri titizlikle takip edilmelidir. Bu durumda artık yalnızca başvurunun yapılmış olması değil; idarenin hangi gerekçeyle olumsuz işlem kurduğu, hangi belgelere rağmen ret verdiği ve somut dosyanın hangi hukuki zeminde savunulacağı önem kazanır.

İdari uyuşmazlıklarda dava süresi, kural olarak yazılı bildirim yapıldığı tarihi izleyen günden itibaren işlemeye başlar. Bu nedenle tebliğ tarihinin dikkatle takip edilmesi gerekir. Bazı durumlarda, eksik ya da yüzeysel hazırlanmış ilk başvurular daha sonra açılacak davada dosyanın gereksiz biçimde zayıflamasına yol açabilir.

Bu sebeple, özellikle olumsuz işlem ihtimali bulunan veya daha önce olumsuz sonuç yaşamış kişilerin, dava açma süresi ve izlenecek idari yol bakımından gecikmeden hukuki değerlendirme almaları önemlidir. Her ret işlemi aynı değildir; ret gerekçesi, dosyanın geçmişi ve üniversite kayıtlarının niteliği, izlenecek hukuki stratejiyi değiştirebilir.

Sık Sorulan Sorular

Klinik psikoloji diploma tescili nedir?

Klinik psikoloji diploma tescili, kişinin sahip olduğu lisansüstü eğitimin ilgili mevzuat ve idari değerlendirme ölçütleri çerçevesinde “klinik psikolog” unvanı bakımından tanınması ve resmi işlem düzeyinde değerlendirilmesi sürecidir. Bu süreç yalnızca diploma başlığına indirgenemez; bazı dosyalarda eğitim içeriği ve program yapısı da önem taşır.

Psikoloji ve Uygulamalı psikoloji mezunları doğrudan klinik psikolog olarak tescil edilir mi?

Hayır, her psikoloji mezunu bakımından doğrudan ve otomatik bir sonuç bulunduğu söylenemez. Özellikle klinik psikoloji alanında lisansüstü eğitim, programın niteliği ve diploma metnindeki ibareler, transkript, uygulama vb. önem taşır.

Başvuru için hangi belgeler önemlidir?

Diplomalar, transkriptler, varsa ders içerikleri, varsa staj/uygulama belgeleri, üniversite yazıları ve varsa daha önceki başvuru-yanıt belgeleri önem taşır. Hangi belgenin ne ölçüde gerekli olduğu somut dosyaya göre değişebilir.

Herkes aynı başvuru metnini kullanabilir mi?

Pratikte bu her zaman uygun değildir. Başvurunun dili ve içeriği, kişinin diploma yapısına, mezuniyet tarihine, alınan dersler ve içeriklerine, uygulama derslerine, süpervizyon ve staja alt alan bilgisine ve eğitim programının özelliklerine göre değişebilir.

Olumsuz yanıt alınırsa ne yapılabilir?

İdari işlem ve tebliğ tarihi dikkate alınarak, yukarıda belirtilen süreler dahilinde ilgili yargısal yollar değerlendirilmelidir. Özellikle sürelerin kaçırılmaması önemlidir.

TÜRK PSİKOGLAR DERNEĞİ

HUKUK MÜŞAVİRİ

AV. MEHMET FERİT AKA